

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра міжнародних економічних відносин
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н., професор Козак Ю. Г.

(підпис)
“ ” _____ 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 8.05056 «Міжнародні економічні відносини», спеціалізація
«Міжнародна економіка»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Зовнішньоекономічна діяльність підприємств (організацій)»
(назва магістерської програми)

на тему: «Міжнародна конкурентоспроможність морських
контейнерних перевезень (на прикладі ДП «Морський торговельний
порт «Чорноморськ»»»
(назва теми)

Виконавець:

студентка 6 курсу 4 групи
факультету міжнародної економіки
Спеціальності 8.05056 «Міжнародні
економічні відносини», спеціалізація
«Міжнародна економіка»
Казак Марина Костянтинівна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Короленко Наталія Валеріївна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МОРСЬКИХ КОНТЕЙНЕРНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ	8
1.1. Сутність міжнародної конкурентоспроможності морських контейнерних перевезень на підприємстві.....	8
1.2. Чинники формування міжнародної конкурентоспроможності морських контейнерних перевезень вантажів на підприємстві	16
1.3. Методичні підходи до оцінки міжнародної конкурентоспроможності морських контейнерних перевезень вантажів на підприємстві	24
Висновки до розділу 1	31
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МОРСЬКИХ КОНТЕЙНЕРНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ (НА ПРИКЛАДІ ДП «МОРСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ПОРТ «ЧОРНОМОРСЬК»»)	33
2.1. Загальна економічна характеристика підприємства ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»»	33
2.2. Діагностика впливу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища на міжнародну конкурентоспроможність підприємства ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»»	39
2.3. Аналіз міжнародної конкурентоспроможності морських контейнерних перевезень підприємства ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»»	50
Висновки до розділу 2	77
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КОНТЕЙНЕРНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ (НА ПРИКЛАДІ ДП «МОРСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ПОРТ «ЧОРНОМОРСЬК»»)	79
3.1. Логістика як фактор підвищення міжнародної конкурентоспроможності морських контейнерних перевезень підприємства ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»»	79
3.2. Розробка інтегрально-імітаційної моделі удосконалення логістики міжнародних контейнерних перевезень в організаційній системі управління на підприємстві ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»»	89
3.3. Економічно-прогнозний аналіз впровадження розробленої моделі та її роль в підвищенні міжнародної конкурентоспроможності в організаційній діяльності підприємства ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»»	104
Висновки до розділу 3	112
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	114
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	119

ВСТУП

Світовий досвід засвідчує, що особливе місце у процесі забезпечення стійкості світових господарських зв'язків і національної стратегії участі в міжнародному поділі праці займають морські торгівельні порти. Від ефективності функціонування морських торгівельних портів, рівня їх технологічного і технічного оснащення, відповідності системи управління та розвитку інфраструктури сучасним міжнародним вимогам залежить конкурентоспроможність вітчизняного транспортного комплексу на світовому ринку.

Морський транспорт є важливішою галуззю економіки України. Його ефективне функціонування є необхідним чинником становлення України як морської держави, сталого розвитку її транспортно-дорожнього комплексу і економіки у цілому. Географічне положення України стимулює розвиток її транспортного потенціалу, інтеграцію у світову транспортну систему, насамперед, як країни, яка має можливість забезпечити транзитні перевезення вантажів, що проходять через центр Європи найкоротшим шляхом. Одеська область займає важливе місце, як центр розвитку логістичних послуг в Україні, на її території знаходяться декілька морських та річкових портів.

Найважливішим завданням успішного перевезення вантажів є забезпечення збереження вантажів шляхом дотримання оптимальних режимів перевантажувальних робіт, раціонального розміщення у вантажних приміщеннях і створення умов збереження якості вантажів у процесі перевезення. Важливим напрямком у технології та організації перевезення вантажів є контейнеризація перевізного процесу. Контейнерні перевезення вантажів успішно застосовуються як на міжнародних, так і на внутрішніх транспортних системах. Контейнерні морські перевезення – найбільш популярний вид морських перевезень у всьому світі. Вони не тільки більш надійні і економічні, але й дозволяють зберегти вантаж у повній цілості.

Актуальність даної тематики полягає в тому, що в сучасному світі постійно зростає обсяг перевезення вантажів. Одним з найбільш економічних і зручних способів є транспортування морським транспортом, зокрема міжнародні морські контейнерні перевезення. Україна займає одну з передових позицій по обробці контейнерного вантажопотоку у Чорноморському регіоні, однак через ряд причин в останні роки обсяги його зменшуються. Для виправлення цієї ситуації необхідно удосконалення всього спектру операцій з організації руху контейнерного потоку, що в свою чергу вимагає проведення досліджень з виявлення проблемних питань та розробки шляхів їх вирішення. При цьому підвищену увагу слід приділяти розвитку залізничних контейнерних перевезень, які, як свідчить передовий європейський досвід, мають багато переваг перед автомобільними та здатні значно підвищити конкурентоспроможність українських підприємств на ринку контейнерних перевезень.

Метою дипломної роботи є дослідження та визначення шляхів підвищення міжнародної конкурентоспроможності морських контейнерних перевезень (на прикладі ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»)).

Завдання дипломної роботи:

- охарактеризувати сутність міжнародних морських контейнерних перевезень;
- дослідити організацію міжнародних морських контейнерних перевезень вантажів;
- визначити чинники формування міжнародної конкурентоспроможності морських контейнерних перевезень вантажів на підприємстві;
- дати загальну характеристику зовнішньоекономічної діяльності ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»»;

- зробити діагностику впливу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища на міжнародну конкурентоспроможність підприємства ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»»;
- проаналізувати стан міжнародних контейнерних перевезень ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»»;
- визначити основні чинники конкурентоспроможності українських портів на міжнародному ринку;
- визначити перспективні напрямки розвитку контейнерних перевезень ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»» та його входження в міжнародні логістичні структури;
- розробити інтегрально-імітаційну модель удосконалення організації міжнародних контейнерних перевезень в організаційній системі управління;
- проаналізувати впровадження розробленої моделі та її роль в підвищенні міжнародної конкурентоспроможності в організаційній діяльності підприємства ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»».

Об’єктом дипломної роботи є міжнародні контейнерні перевезення ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»».

Предметом дипломної роботи є теоретико-методичні та практичні підходи до визначення та удосконалення міжнародної конкурентоспроможності морських контейнерних перевезень (на прикладі ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»»).

В процесі написання дипломної роботи були використані: метод аналізу і синтезу, метод узагальнення, статистичний, графічний, системно-аналітичний та інші методи збору і обробки інформації. Зокрема метод узагальнення було використано при аналізі теоретичних підходів до визначення сутності контейнерних перевезень. Статистичний та графічні методи були використані, під час аналізу показників діяльності портів України та ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»» зокрема, в міжнародних морських контейнерних перевезеннях.

Практичне значення одержаних результатів дипломної роботи полягає в тому, що впровадження розроблених заходів щодо вдосконалення функціонування ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»» на ринку контейнерних перевезень надасть можливість порту вийти на новий рівень в міжнародних перевезеннях, збільшити вантажообіг та покращити фінансовий результати діяльності.

Інформаційною базою дипломної роботи є законодавчо-нормативні акти, наукові праці вітчизняних та зарубіжних науковців, статистичні дані Державної служби статистики України, звітність ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»», підручники, Інтернет-джерела та ін.

Дипломна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел, додатків.

- отримання фінансового результату на період до 2020 року близько 2 млрд. грн;
- отримання інвестицій в розвиток інфраструктури ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»» на рівні 1 182 млрд. дол. США;
- отримання надходжень до бюджетів всіх рівнів близько 2,4 млрд. грн;
- проведення модернізації існуючих потужностей порту та створення сучасних високотехнологічних перевантажувальних терміналів та комплексів; підвищення конкурентоспроможності порту на світовому ринку портових послуг;
- збереження робочих місць та соціальних гарантій згідно колективного договору ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»» працівникам порту за рахунок компаній-інвесторів;
- створення необхідних умов щодо зростання соціального рівня та захищеності робітників ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»»;
- підготовка майна ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»» до приватизаційних процесів приватними портовими операторами. [61]

Висновки до розділу 3

В данному розділі було розглянуто пропозицію розробки інтегрально-імітаційної моделі удосконалення логістики міжнародних контейнерних перевезень в вітчизняній організаційній системі управління на підприємстві ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ», яка буде частково направлена на пошук оптимального складу парку перевантажувального обладнання, розроблену на базі методики використовуваної при проектуванні і вдосконаленні виробничої структури ДП.

Розрахунковий алгоритм запропонованої моделі базується на системі рівнянь, які в повній мірі дозволяють прогнозувати майбутній рівень стійкості

перебігу імітаційних процесів діяльності порту при міжнародному контейнерному перевезенні.

Також в розділі на онові проведеного аналізу наукової літератури було встановлено, що сучасні методики оцінки ефективності функціонування систем управління, які використовуються сьогодні, базуються на поєднанні кількісних і якісних оцінок, процесних і результативних характеристик. У зв'язку з цим оцінку ефективності використання в управлінні морським портом системи контролінгу запропоновано проводити по показнику економічного ефекту.

Аналіз отриманих результатів показав що реалізація запропонованих рішень призведе до скорочення парку перевантажувального обладнання на 19,5% , що спричинить за собою зниження експлуатаційних витрат, особливо наступних витратних статей:

- витрати на ремонт перевантажувальної техніки;
- витрати на паливо і електроенергію, амортизаційні відрахування.

Економія експлуатаційних витрат для обраного підприємства може досягти 380117,1 грн.

Якщо говорити про придбання техніки, то це повинно бути переважно обладнання більш швидкодіюче, підвищеної вантажопідйомності з широким спектром виконуваних вантажних операцій.

Отже, поставлена задача оптимізації парку вантажної техніки порту та обладнання і позитивне значення показника економічного ефекту у вигляді скорочення експлуатаційних витрат, підтверджує доцільність використання системи контролінгу, що впливає на ефективність управління морським портом.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

В дипломній роботі було встановлено, що контейнерні перевезення – один з найважливіших резервів підвищення продуктивності та зниження собівартості перевезення вантажів. Перевагами контейнерних перевезень є зниження витрат на тару та упаковку, підвищення продуктивності та покращення умов праці, прискорення доставки вантажів та підвищення ступеня їх збереження, підвищення якості перевізного процесу в цілому. На даний час глобальна контейнеризація світової торгівлі відбувається практично у всіх регіонах світу. Україна є одним з основних гравців на ринку контейнерних перевезень як у Чорноморському регіоні, так і у Східноєвропейському, однак наявний потенціал, зумовлений вигідним географічним положенням, і достатньо розвинутою інфраструктурою використовується не повною мірою.

Доведено, що міжнародна конкурентоспроможність підприємства діючого в сфері морських контейнерних перевезень є: ступінь переваги підприємства відносно інших підприємств даної галузі, як всередині країни так і поза її межами в масштабах міжнародного ринку за такими характеристиками, як: рівень техніки та технології, форми організації процесів, рівень стратегічного і поточного планування, рівень витрат виробництва, якість транспортувальних послуг, якість систем управління, навички та знання персоналу, комунікації, інформаційне та ресурсне

забезпечення тощо, та можливість утримання протягом тривалого періоду часу даних конкурентних переваг.

Досліджено, що не дивлячись на те, що Чорноморський регіон є лише малою частиною світового ринку контейнерних перевезень, внесок в його роботу українських контейнерних терміналів важко переоцінити. Так у 2015 році Україна залишилася однією з провідних країн Чорноморського басейну за контейнерообігом – 24,6% від загального контейнерообігу країн Чорноморського регіону. На контейнерних перевезеннях в Україні спеціалізуються порт «Южний», ДП «Одеський морський торговельний порт та ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»». Зокрема 99 % контейнерів перевантажуються в Одеському та Чорноморському портах. У перевалці контейнерів українських портів переважають експортно-імпортні вантажі, частка яких сягає 96,1 % від загальної кількості перевантажених одиниць, зокрема експорт – 47,2 %, імпорт – 48,8 %. Таким чином, значну частку в контейнерний обіг України вносить ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»».

В роботі доведено, що ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»» – це державна стивідорна компанія, яка здійснює діяльність на території ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»» який є одним з найбільших портів в Україні. Він знаходиться на північно-західному березі Чорного моря на території Сухого лиману (19 км на південний захід від Одеси). Загальна довжина причальної лінії складає приблизно 6 км. Порт здатний приймати судна з осадкою до 13 м, довжиною до 275 м (в деяких випадках до 300 м) і вантажопідйомністю понад 100 тис. т. Проектна потужність ДП «ЧМТП» розрахована на перевантаження близько 30 млн. т. вантажів на рік.

Сьогодні ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»» - це універсальний логістичний комплекс, що надає повний спектр послуг при проходженні вантажів у контейнерах: перевалка і зберігання контейнерів; операції по стафіруванню контейнерів; розміщення вантажів на складах, що

мають статус постійно діючої зони митного контролю; технічне забезпечення проведення митного огляду вантажів; організація цілодобового випуску контейнерів з порту; диспетчеризація руху автоконтейнеровозів на території порту і на під'їздах до нього; інформаційний обмін між усіма учасниками транспортного процесу і контролюючими органами. Сумарна переробна спроможність порту з перевантаження контейнерів - 1,15 млн. TEU на рік. Складські площі дозволяють одноразово розмістити до 26 тис. контейнерів (TEU). Перевалка контейнерів здійснюється на 5 причалах. Потужність причалу № 1 складає - 300 тис. TEU на рік. Потужність причалів № 3, 4, 5, 6 – 850 тис. TEU на рік.

В цілому, український ринок контейнерних перевезень, який розвивався дуже швидкими темпами, постраждав від кризи, так у 2012 році сумарний вантажообіг контейнерів в портах України складав 772,3 тис. TEU, а у 2016 році вже 577,2 тис. TEU. У 2014 році обсяг контейнерних перевезень зменшився на 6%, причиною цього стала анексія АР Крим, і таким чином втрата Україною значного морського торговельного потенціалу, тобто портів розташованих на території півострова. Також зменшив обсяг вантажообороту контейнерів ДП «ЧМТП» з 540 тис. TEU у 2010 році, до 196 тис. TEU у 2016 році.

Системними проблемами ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»» на даний час є те, що: керівництво ДП «ЧМТП» не приділяло уваги питанням реконструкції причалів з метою збільшення глибин до необхідних 15 м для обслуговування суден сучасного торговельного флоту; із 29 причалів порту тільки 5 (17%) мають глибини понад 13 м; виведено з експлуатації 40% плавзасобів портового флоту; потребує модернізації та заміни система управління технічними підрозділами, що відповідають за стан парку перевантажувальної техніки, який складається з кранового господарства, засобів малої механізації та підрозділів ремонту; за п'ять попередніх років ДП «ЧМТП» майже втратило конкурентні переваги на ринку портових послуг, як серед підприємств ДП «Морський торговельний порт

«Чорноморськ»» транспортно-промислового комплексу, так і серед конкурентів Одеського та Южного комплексів.

Шляхами підвищення міжнародної конкурентоспроможності логістичного процесу в загальній транспортній інфраструктурній системі в яку входить ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»» є:

- створення додаткових сучасних портових вантажних терміналів в комплексній системі ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»»;
- оновлення обладнання, яке використовується в системі портового вантажного терміналу ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»»;
- удосконалення системи контролінгу та організації взаємодії портових комплексів на базі ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»» і припортової залізничної станції яке в свою чергу передбачає реалізацію удосконалення технології передачі вантажопотоку при взаємодії залізничного та морського транспорту.

У той же час при розгляді піднятої тематики необхідно постійно аналізувати зміни в логістично-транспортній системі «порт-залізниця-автотранспорт».

Крім того варто враховувати основні причини існування невисокої частки міжнародних контейнерних перевезень, що припадають на вітчизняну залізницю, в числі інших є недоліки у взаємодії морського і залізничного транспорту.

Також необхідно зважати на те, що передача вантажів з морського на залізничний транспорт супроводжується тривалим оформленням факту перевалки, низьким (по порівняно із західними показниками) рівнем автоматизації обробки і передачі інформації та іншими недоліками, в тому числі і організаційного характеру.

Отже, для безпосередньої організації злагодженої роботи учасників транспортного процесу, в сфері ефективної інформаційної взаємодії на базі ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»» доцільним виступає шлях

створення інформаційно-логістичного центру (ІЛЦ) із засадами відповідного контролінгу операцій.

Основною метою створення подібного центру буде являтися скорочення транспортних витрат, в тому числі для змішаних перевезень, шляхом створення та експлуатації сучасних контролінгових інформаційно-логістичних систем із врахуванням діяльності ДП.

Подібний ІЛЦ створюється також і з метою отримання додаткового прибутку від господарської і комерційної діяльності направленої на взаємодію ДП із його потенційними партнерами (міжнародними фірмами, які використовують потужності ДП).

Причому організація вирішення питань, пов'язаних з передачею і розподілом значних масивів інформаційних потоків під час функціонування подібних структур в транспортно-логістичній системі, становить приблизно 20% від існуючих задач які можуть виникати під час діяльності ІЛЦ яке відповідно буде направляти організаційну діяльність ДП «ЧМТП».

Розглядаючи контролінгові засади ДП в якості оператору контейнерно-вантажного терміналу варто відмітити що, воно відповідно має можливість побічно впливати на терміни зберігання вантажів на території терміналу шляхом тарифного регулювання та організаційних заходів, але для значного скорочення термінів зберігання та підвищення пропускної спроможності необхідна оптимізація більшості процедур портового експедирування та митного оформлення. Це можливо лише при консолідації зусиль всіх учасників транспортного процесу.

Комплексне рішення узагальненої проблеми визначення оптимального парку перевантажувального обладнання портової системи для заданого вантажопотоку контейнерних перевезень, безпосередньо вплине на формування статей експлуатаційних витрат, особливо таких як витрати на ремонт, паливо та електроенергія, амортизаційні відрахування. Крім того, розроблена методика дозволить обґрунтувати необхідну і достатню кількість

перевантажувальної техніки для виконання запланованого обсягу перевантажувальних робіт.

Розрахунковий алгоритм для моделі запропонований в роботі базується на системі рівнянь, які в повній мірі дозволяють прогнозувати майбутній рівень стійкості перебігу імітаційних процесів діяльності порту при міжнародному контейнерному перевезенні, та підвищити міжнародну конкурентоспроможність підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про морські порти України» від 17.05.2012 № 4709-VI (редакція від 11.08.2013). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4709-17>
2. Розпорядження КМУ від 11 липня 2013 р. № 548-р «Про затвердження Стратегії розвитку морських портів України на період до 2038 року». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/548-2013-%D1%80>
3. Наказ Міністерства інфраструктури України від 27.05.2013 № 316 «Про портові збори». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0930-13>
4. Кодекс торговельного мореплавства. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=176%2F95-%E2%F0>
5. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI (редакція від 01.04.2016). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
6. Альошинський, Є.С. Аналіз проблем та перспектив розвитку інфраструктури припортових залізничних вузлів / Є.С. Альошинський, С.О. Світлична // Сборник научных трудов SWorld. Материалы международной научно-практической конференции «Перспективные инновации в науке,

образовании, производстве и транспорте, 2012». – Одеса. – 2012. – Вип. 1. – Том 1. – С. 3-7.

7. Андрієнко М. М. Оцінка ефективності контейнерних перевезень на транспорті. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=728>

8. Ачкасова, Л. М. Оцінка ефективності процесу перевезення вантажів / Ачкасова Л. М. // Економіка транспортного комплексу [Текст] : зб. наук. пр. / Харк. нац. автомоб.-дор. ун-т ; [редкол.: Криворучко О. М. голов. ред. та ін.]. – Х. : ХНАДУ, 2014. – Вип. 24. – С. 117–1

9. Боняр С. М. Аналіз роботи морських торговельних портів України / С. М. Боняр, Я. Р. Корнійко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vodt/2012_3/narezka/Vnutr_3_15_2012_109.pdf

10. Будник В. А. Контролінг тарифів на перевалку вантажів у морських портах України / Будник В. А., Шкурко Є. Л. // Проблеми економіки № 2. – 2014. – С. 100-107

11. В мире простаивает все больше контейнеро-зов различной вместимости [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://ati.su/Media/News.aspx?HeadingID=13&ID=68162>

12. Винников В.В. Проблемы комплексного развития морского транспорта. Одесса: Феникс, 2005. – 299 с.

13. Винников В.В. Системы технологий на морском транспорте (перевозка и перегрузка) / В.В.Винников, Е. Д. Крушкин, О. Д. Быкова; под общ. ред. В. В. Винникова: учебное пособие. – 2-е изд., перераб. и доп. – Одесса: Феникс, 2010. – 576 с.

14. Винников В.В. Экономика предприятия морского транспорта. (экономика морских перевозок): Учебник для вузов водного транспорта. – 2-е изд., перераб.и доп. – Одесса: Латстар, 2001. – 416с. – 54-55 с.

15. Воевудский Е.Н. Управление на морском транспорте. – М. Транспорт, 1993. – 366 с.

16. Волкова, Н. В. Украина надеется на траншипмент [Электронный ресурс]. / <http://www.sworld.com.ua/index.php/uk/transportation-411/transport-and-logistics-411/11423-411-0714>

17. Воропаева Е.А. Проблемы управления портами в современных условиях / Е.А. Воропаева // Материалы международной научно- технической конференции «П.О.И.С.К.-2014». – Владивосток. Ч2. – 146- 148 с. <http://dalrybvtuz.ru/files/3039.pdf>

18. Гиссин, В.И. К вопросу совершенствования транспортно-логистических услуг в регионе / В. И. Гиссин, Е. С. Аكوпова // Вестник Ростовского государственного экономического университета (РИНХ). - 2012. - № 1. - С. 191-197

19. Гройсман В. Проектирование контейнерных терминалов “Greenfield” в США / В. Гройсман, Ю. Станков // Порты Украины. – 2015. – № 10. – С. 67–69.

20. Дем’янченко А. Г. Вдосконалення системи управління морськими портами України. Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету, № 3, 2014. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2867>

21. Державна політика розвитку морських портів України. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej18/PDF/24.pdf>

22. Договор морской перевозки груза [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://ref.by/refs/52/25772/1.html>

23. Доставка смешанными видами транспорта [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://shopturs.com/stati/150-dostavka-smewannymi-vidami-transporta>

24. Дубовик Н. В. Оцінка конкурентоспроможності підприємств сервісної діяльності на морському транспорті / Н. В. Дубовик // Розвиток методів управління та господарювання на транспорті. – 2014. – № 4 (41). – С. 166–185.

25. Журнал «Порты Украины».[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://portsukraine.com>
26. Затулко А. Проблеми та перспективи розвитку морських портів України / А. Затулко // Ефективна економіка. – 2010. – № 3. – С. 42–45.
27. Зінь Е. А., Дука Н. С. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник для ВНЗ / Ред. Зінь Е. А. - К: Кондор, 2013. - 432 с.
28. Ильницкий, С. Цена совершенствования [Текст] / С. Ильницкий // Порты Украины. – 2014. – №3. – С. 25.
29. Ильченко А. Н. Практикум по экономико-математическим методам: Учебн. пособие. М.: Финансы и статистика; ИНФА-М, 2014.
30. Іллічівський морський торговельний порт Конкурсна пропозиція - реформування організаційної структури державного підприємства Крижановський С.В. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://mtu.gov.ua/files/Kryzhanovskiy.pdf>
31. Ильченко С.В. Конкурентоспособность та сталий розвиток морегосподарського комплексу України: наук. моногр. / С.В. Ильченко, Т.Г. Камчатная, Д.В. Картишев, О.М. Котлубай, В.Г. Кухарчик; НАН України, Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. - О.: ІПРЕЕД НАН України, 2014. - 427 с. - Бібліогр.: С. 414-418.
32. Кара Н. І. Сучасні тенденції розвитку ринку транспортних послуг / Н. І Кара, Г. В. Корецька // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 20.6. – С. 214–221.
33. Кібік О.М. Формування конкурентних переваг підприємств морського транспорту України / О.М. Кібік, В.В. Жихарєва // Економічні інновації: Зб. наук. пр. - Одеса: ІПРЕЕД НАН України, 2015. - Вип. 45. - С. 97-103.
34. Ковалев А.П., Тевелева О.В. Стоимостной анализ парка оборудования в системе контроллинга / Контроллинг. 2016. – №18. – 70-75 с.
http://www.labrate.ru/teveleva/teveleva_article_ocenka_oborud_2006-4.htm

35. Ковалева Ю. А. Тенденции развития черно-морско-азовского рынка контейнерных перевозок / Ю. А. Ковалева // Вісник економіки транспорту та промисловості. – 2014. - № 35. – С. 86-90

36. Козак Ю.Г., Логвинова Н.С, Співаченко І.Ю. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Навчальний посібник; 2-ге вид, перероб. та доп. - К.: Центр видавничої літератури, 2013. - 792с.

37. Кокин А.С. Международная морская перевозка грузов: право и практика / А.С. Кокин. – М.: Волтерс Клувер, 2015. – 584 с.

38. Контейнерні перевезення та параметри морських контейнерів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zbs.lutsk.ua/news/pereviznykam/konteinerni-perevezennya-ta-parametry-morskykh-konteineriv/>

39. Кутанин Ю.В. Алгоритм организации контроллинга на предприятии // Российский экономический интернет-журнал: Электронный журнал. М.: АТиСО 2012. Режим доступу: <http://www.e-rej.ru/Articles/2009/Kutanin.pdf>

40. Логистические процессы и морские магистрали [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://www.traceca-org.org/ru/>

41. Максимов В. В. Проблеми та перспективи участі України у міжнародних транспорт-них коридорах / В. В. Максимов // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2014. – № 38. – С.15.

42. Марюта А.Н., Ковальчук К.Ф. Целевой экономический и управленческий анализ (контролинг): Монография. – Днепропетровск: «Системные технологии», 2015. – 342 с

43. Международная Конвенция об унификации некоторых правил о коносаменте, 1924 [Электронный ресурс] // Режим доступа: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_221

44. Митна статистика [Електронний ресурс] / Офіційний портал Міністерства доходів і зборів. - Режим доступу: <http://minrd.gov.ua/mitna-statistika>

45. Міжнародне морське перевезення вантажів: правове регулювання трампового та лінійного судноплавства. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/reports/law/9805/>

46. Міжнародне приватне право: Навч. посібник / За ред. В. М. Гайворонського, В. П. Жушмана - К.: Юрінком Інтер, 2013. - 368 с.

47. Морські бізнес-новини України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.blackseanews.net/allnews/ukrain/>

48. Николаева Л.Л. Коммерческая эксплуатация судна: Учебник / Л.Л. Николаева. – О.: Феникс, 2014. – 255 с.

49. Николаева Л.Л. Морские перевозки: учебник / Л.Л. Николаева, Н.Н. Цымбал. – О.: Одесская национальная морская академия, Феникс, 2005– 200с.

50. Никулин С. Современные тенденции в проектировании контейнерных терминалов / С. Никулин // Порты Украины. – 2012. – № 8. – С. 54–59.

51. Нікулін С.Г. Світові тенденції розвитку морських портів / Нікулін С.Г. // Економіка: реалії часу. - № 4 (20). – 2015. – С. 148-154

52. Объемы перевалки контейнеров уменьшились [Электронный ресурс] – Режим доступу: <http://portsukraine.com/node/4182>

53. Объемы перевозок контейнеров в комбинированных поездах «Викинг» за год выросли почти на 30 % [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://ati.su/Media/News.aspx?ID=64592&HeadingID=13&PageSize=382>

54. Одеський регіон: передумови формування, структура і територіальна організація господарства: навч. посібник / Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова; авт. кол.: О.Г. Топчієв [керівник], І.І. Кондратюк, В.В. Яворська та ін. - Одеса: Астропринт, 2012. - 336 с.

55. Огороков А. М. Аналіз перспектив розвитку ринку контейнерних перевезень в Україні / А. М. Огороков // Збірник наукових праць Дніпропетровського державного університету залізничного транспорту ім. акад. В. Лазаряна. – Вип. 10. – 2015. – С. 98-104

56. Огороков А. М. Використання супутникових систем позиціонування об'єктів для удосконалення управління вантажними комплексами / А. М. Огороков // Транспортні системи і технології перевезень: зб. наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна – Дніпропетровськ, 2013. – Вип. 5. – с. 54-57.

57. Огороков, А. М. Розробка методики оптимізації технічних параметрів транспортних вантажних комплексів / А. М. Огороков // Восточно Европейский журнал передовых технологий. – 2015. – № 2/3 (74). – С. 9-14.

58. Опанчук Б. А. Траншипмент как перспективное направление развития контейнерных перевозок / Б. А. Опанчук // Економічні інновації. – 2012. – Вип. 41. – С. 168-173

59. Опанчук, Б. А. Развитие контейнерных перевозок в Украине: проблемы и пути их решения / Б. А. Опанчук // Экономические инновации. – 2014. – Вып. 39. – С. 72-78

60. Опришко В. Ф. Міжнародне економічне право Опришко В. Ф. Підручник. - Видання друге, перероблене і доповнене. – К.: КНЕУ, 2013. – 311 с.

61. Особливості правового регулювання міжнародних морських перевезень вантажу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=904%3A061014-14&catid=105%3A3-1014&Itemid=130&lang=ru

62. Офіційний сайт вільної енциклопедії «Вікіпедія». [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki>

63. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

64. Офіційний сайт ДП «Адміністрація морських портів України». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uspa.gov.ua>

65. Офіційний сайт ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ilport.com.ua/>

66. Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України.
[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mtu.gov.ua/>

67. Пасічник А. М. Контейнерні термінали: стан і перспективи розвитку / А. М. Пасічник, С. О. Полока // Митна політика та актуальні проблеми економічної безпеки України : тези допов. IV міжн. наук.-практ. конф. – Д. : АМСУ, 2014. – Т. 2. – С. 87–88.

68. Пасічник А. М. Розбудова логістичних транспортно-митних комплексів із застосуванням технології "сухий порт" / А. М. Пасічник, Л. Р. Прус, С. О. Полока // Вісник Академії митної служби України. Сер. : Технічні науки. - 2013. - № 1. - С. 33–38

69. Переверзева І. Ф. Перспективи виходу з кризового стану морських торговельних портів України / І. Ф. Переверзева // Водний транспорт. - 2014. - Вип. 2. - С. 101-108.

70. Перспективы развития ведущих морских портов Украины [Електронний ресурс] : Режим доступа – <http://portsukraine.com/node/1187>

71. Петров А. В. Первые заботы Администрации морских портов Украины. // Журнл «Порты Украины», № 06 (128), 2013. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://portsukraine.com/node/3444>

72. Підтримка інтеграції України до Транс'європейської транспортної мережі ТЄМ-Т. РК-7. Міжгалузеві та прикордонні питання. Заключний звіт 7.3. Грудень 2013 року [Електронний ресурс] / Сайт представництва Європейського Союзу в Україні. – Режим доступу : http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm

73. Підтримка інтеграції України до Транс'європейської транспортної мережі ТЄМ-Т РК-7. Мультиmodalний транспорт. Міжгалузеві питання. Заключний звіт 7.1. Грудень, 2012 року [Електронний ресурс] / Сайт представництва Європейського Союзу в Україні. – Режим доступу : http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm

74. Пікулик О. Б. Україна на міжнародному ринку транспортних послуг / О. Б. Пікулик // РОЗДІЛ III. Міжнародні економічні відносини. – 2014. – С. 103–108.

75. Проскуріна Н.В. Методика оцінювання ефективності зовнішньоекономічної діяльності морських портів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/8_NND_2010/Economics/60505.doc.htm

76. Результати роботи морських портів України за 9 міс. 2015 року. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/news/-/360189/rezultaty-roboty-morskyh-portiv-ukrayiny-za-9-mis-2015-roku>

77. Сайт Support to the Implementation of the Transport Strategy of Ukraine [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.transport-ukraine.eu/>

78. Стратегічний план розвитку ДП «Іллічівський морський торговельний порт» на період до 2018 року. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.ilport.com.ua/>

79. Стратегія розвитку ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ»». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mtu.gov.ua/files/nefedov.pdf>

80. Стратегія розвитку морських портів України на період до 2015 року. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.maritimebusinessnews.com.ua/showact/5.html>

81. Тевелева О. В. Управление парком оборудования промышленных предприятий на основе системы контроллинга // Материалы научной конференции молодых ученых и студентов «Инновации в экономике». М.: МГТУ, 2016.

82. Топчієв О. Г. Територіальна організація портової діяльності регіону у контексті формування транспортно-логістичних мереж / О. Г. Топчієв, Н. Є. Нефедова // Український географічний журнал. - 2013. - № 1. - С. 18-26

83. Халіпова Н. В. Моделювання та аналіз контейнерних перевезень в Україні / Н. В. Халіпова, І. Ю. Леснікова // Вісник Академії митної служби України. Сер.: Економіка. - 2014. - № 1. - С. 149-160.